C/2025/6227

17.11.2025

COMUNICAREA COMISIEI

pentru o mai mare transparență și o bună guvernanță în repartizarea posibilităților de pescuit de către statele membre: Vademecum privind aplicarea articolelor 16 și 17 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului

(C/2025/6227)

1. INTRODUCERE

Posibilitățile de pescuit oferă un drept legal cuantificat de a pescui ([1]) și sunt esențiale pentru a asigura gestionarea sustenabilă a unei resurse naturale comune care poate fi epuizată în cazul exploatării excesive. Atunci când repartizează posibilitățile de pescuit de care dispun, statele membre trebuie să o facă ținând seama de responsabilitatea pe care o au de a gestiona și de a conserva o resursă naturală comună partajată. În același timp, resursele piscicole trebuie gestionate în așa fel încât să existe o coerență cu obiectivele de realizare a unor beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă. În plus, astfel cum s-a subliniat în Pactul european privind oceanul planetar ([2]), un ocean sănătos și practicile regenerative vor contribui la menținerea mijloacelor de subzistență, în special în comunitățile costiere, și la asigurarea securității alimentare, inclusiv pentru generațiile viitoare.

Repartizarea posibilităților de pescuit naționale într-un mod obiectiv și transparent asigură tratamentul egal al pescarilor, consolidează încrederea în rândul părților interesate și promovează utilizarea sustenabilă a resurselor și protecția mediului marin de care depind resursele piscicole și, în cele din urmă, pescuitul pentru a prospera. O repartizare transparentă poate contribui, de asemenea, la prevenirea conflictelor dintre operatori, flote sau segmente. Repartizarea posibilităților de pescuit poate fi utilizată în plus pentru a aborda provocările emergente și pentru a crea stimulente pentru ca navele de pescuit să utilizeze unelte de pescuit selective, încurajând și recompensând astfel comportamente și soluții mai sustenabile.

Comunicarea Comisiei din 2023 privind funcționarea Regulamentului privind PCP ([3]) a subliniat, în contextul îmbunătățirii guvernanței PCP, că buna guvernanță se bazează și pe o mai mare transparență. Ea a subliniat cerința prevăzută la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului („Regulamentul privind PCP") ([4]) că, atunci când repartizează posibilități de pescuit, statele membre trebuie să utilizeze criterii transparente și obiective, inclusiv criterii de mediu, sociale și economice. Comunicarea din 2023 a confirmat, de asemenea, angajamentul Comisiei de a colabora cu organismele științifice și cu statele membre pentru a evalua în continuare și a asigura transparența acestor criterii și conformitatea acestora cu dispozițiile PCP. Intenția a fost de a încuraja utilizarea unor criterii care pot promova practicile de pescuit sustenabile și de a sprijini pescarii care practică pescuitul la scară mică și costier și care reprezintă aproape 75 % din totalul navelor de pescuit înregistrate în UE și aproape jumătate din totalul locurilor de muncă din sectorul pescuitului.

Ca urmare a acestui angajament, prin prezenta comunicare, Comisia încurajează statele membre să acționeze pentru a îmbunătăți buna guvernanță în ceea ce privește repartizarea posibilităților de pescuit, prin patru modalități: 1) consolidarea transparenței și a informării; 2) echitate; 3) asigurarea exactității informațiilor furnizate; și 4) adecvarea metodelor de repartizare.

([1]) În conformitate cu definiția de la articolul 4 alineatul (32) din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului, Regulamentul privind controlul: *„posibilități de pescuit" înseamnă un drept legal de a pescui, cuantificat, exprimat în capturi și/sau efort de pescuit*. Dreptul legal de a pescui poate include, de asemenea, limitări tehnice și geografice cu privire la modul, momentul și locul în care pot avea loc operațiunile de pescuit.

([2]) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pactul european privind oceanul planetar". COM(2025) 281 final. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0281. Secțiunea 4 Protejarea și capacitarea comunităților costiere și a insulelor.

([3]) „Politica comună în domeniul pescuitului în prezent și în viitor: un pact privind pescuitul și oceanele pentru o gestionare a pescuitului sustenabilă, bazată pe date științifice, inovatoare și favorabilă incluziunii" COM/2023/103 final (ca parte a pachetului mai amplu privind pescuitul și oceanele). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52023DC0103.

([4]) Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului. JO L 354, 28.12.2013, p. 22–61.

Prezenta comunicare invită, de asemenea, statele membre să reflecteze asupra sistemelor și metodelor pe care le utilizează în prezent atunci când repartizează aceste posibilități de pescuit pentru a promova practici de pescuit sustenabile și pentru a sprijini pescarii care practică pescuitul la scară mică și costier.

Anexa la prezenta comunicare (denumită *Vademecum privind repartizarea posibilităților de pescuit de către statele membre*) prezintă constatările Comisiei în ceea ce privește aplicarea articolelor 16 și 17 din Regulamentul privind PCP, ținând seama de angajamentul și de feedbackul primit de la statele membre și de la părțile interesate ([5]). Anexa oferă, de asemenea, orientări privind punerea în aplicare a articolelor respective atunci când statele membre repartizează posibilități de pescuit navelor care le arborează pavilionul.

2. INFORMAȚII MAI CLARE PRIVIND METODELE DE REPARTIZARE: CONSOLIDAREA TRANSPARENȚEI

Articolul 16 alineatul (6) din Regulamentul privind PCP impune statelor membre să informeze Comisia cu privire la metodele pe care le utilizează pentru a repartiza posibilitățile de pescuit navelor care arborează pavilionul lor. Această obligație de raportare este importantă din motive de transparență ([6]) și este necesară pentru ca Comisia și statele membre să monitorizeze tendințele și performanța.

Practica a arătat însă că statele membre au informat Comisia în diverse moduri, cu frecvențe diferite și oferind detalii diferite. Acest lucru face dificilă obținerea unei imagini clare a ceea ce se întâmplă cu repartizarea posibilităților de pescuit pentru anumite stocuri, flote și regiuni. Prin urmare, anexa la prezenta comunicare invită statele membre să includă anumite informații minime atunci când transmit Comisiei rapoarte în temeiul articolului 16 alineatul (6).

În plus, o mai mare transparență față de părțile interesate este esențială pentru o bună guvernanță. Prin urmare, statele membre sunt încurajate să furnizeze părților interesate informații cu privire la metodele pe care le utilizează pentru repartizarea posibilităților de pescuit, criteriile utilizate, astfel cum sunt prevăzute la articolul 17 din PCP, ponderea acordată fiecărui criteriu și justificarea acestei ponderi.

Statele membre trebuie să se asigure că metodele și criteriile utilizate respectă cerințele din Regulamentul privind PCP (în principal articolul 17). Prin urmare, Comisia invită statele membre să verifice dacă această conformitate se reflectă în mod corespunzător în informațiile raportate: (i) Dacă informațiile furnizate demonstrează transparența și obiectivitatea criteriilor. (ii) Dacă ponderea criteriilor de mediu, sociale și economice este clar stabilită. (iii) Dacă informațiile respective acoperă toate posibilitățile de pescuit repartizate.

3. REPARTIZAREA POSIBILITĂȚILOR DE PESCUIT PENTRU PROMOVAREA UNOR PRACTICI DE PESCUIT SUSTENABILE ȘI PENTRU SPRIJINIREA PESCARILOR CARE PRACTICĂ PESCUITUL LA SCARĂ MICĂ ȘI COSTIER

Este important ca statele membre să conceapă sistemul de repartizare astfel încât să fie aliniat la obiectivele PCP, asigurând sustenabilitatea activităților de pescuit și menținând o flexibilitate suficientă pentru a permite sectorului pescuitului din UE să se adapteze la provocările emergente.

Informațiile colectate de Comisie și analizate de Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) indică disparități semnificative în ceea ce privește metodele de repartizare raportate și utilizarea criteriilor, inclusiv a celor de mediu, sociale și economice.

Comisia recunoaște că este responsabilitatea statelor membre să decidă ce sisteme de repartizare folosesc și că este prerogativa lor să determine ponderea fiecăruia dintre criteriile de mediu, sociale și economice pe care le aleg. Având în vedere diversitatea sectorului și a activităților de pescuit în rândul statelor membre, este clar că o abordare universală nu ar oferi o soluție adecvată.

În special, statele membre nu sunt obligate să repartizeze posibilități de pescuit celor mai sustenabile practici de pescuit sau pescarilor care practică pescuitul la scară mică.

([5]) Mai multe informații privind feedbackul pot fi găsite în documentele menționate în anexă, în special în rapoartele 20-14, 22-14 și 23-17 ale Comitetului științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP).

([6]) Astfel cum s-a propus în Comunicarea din 2023, politica comună în domeniul pescuitului în prezent și în viitor [COM(2023) 103]: „Buna guvernanță se bazează, de asemenea, pe o mai mare transparență.” https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0103.

Cu toate acestea, Comisia trebuie să evalueze alinierea acestor metode de repartizare cu obiectivele PCP.

În acest sens, Comisia subliniază spiritul articolului 17, reflectat în considerentul 33 din Regulamentul privind PCP: *Statele membre ar trebui să promoveze pescuitul responsabil oferind stimulente acelor operatori care, prin activitatea lor de pescuit, cauzează cele mai puține daune mediului și aduc cele mai multe beneficii societății.*

Din răspunsurile la chestionare și din consultările părților interesate, Comisia a observat un anumit grad de inerție în ceea ce privește modul în care sunt repartizate posibilitățile de pescuit de către statele membre, inclusiv faptul că unele dintre metodele raportate nu par să abordeze în mod adecvat provocările emergente cu care se confruntă pescuitul din UE.

Această constatare este vizibilă în special în cazul pescarilor care practică pescuitul la scară mică și costier care, în general, sunt mai afectați de provocări ([7]), cum ar fi criza energetică, fluctuația naturală a stocurilor (abundență și distribuție), concurența pentru utilizarea spațiului marin, schimbările climatice, degradarea mediului marin, speciile invazive sau concurența neloială din partea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN).

Comisia recunoaște rolul important al pescuitului costier la scară mică, care reprezintă aproape 70 % din flota de nave a UE. Ea acordă o importanță deosebită legăturilor mai strânse pe care acest tip de pescuit le întreține cu structura socială și economică a comunităților de pescari, cu mediul local și cu societatea și salută rolul important al acestuia în cultura și patrimoniul european. Recunoașterea acestui rol este sprijinită prin: (i) accesul preferențial la apele UE până la 12 mile marine în Regulamentul privind PCP; (ii) sprijin financiar de până la 100 % în cadrul Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA) ([8]); și (iii) anumite derogări în temeiul Regulamentului privind controlul ([9]).

Repartizarea posibilităților de pescuit în temeiul articolului 17 de către statele membre ar putea reflecta mai bine rolul important al pescuitului costier la scară mică, de exemplu prin alinierea metodelor de repartizare la nevoile specifice identificate în cadrul programului național FEAMPA pentru ca pescarii care practică pescuitul la scară mică să își consolideze reziliența.

4. CE AR PUTEA FACE STATELE MEMBRE PENTRU A ÎMBUNĂTĂȚI BUNA GUVERNANȚĂ ÎN REPARTIZAREA POSIBILITĂȚILOR DE PESCUIT

A. Construirea unui climat de încredere bazat pe transparență și comunicare

Metodele de repartizare pot fi complexe, iar anumite părți interesate și-au exprimat dorința de a înțelege mai bine metodele utilizate și criteriile care stau la baza acestora. Prin urmare, pe lângă cerințele legale de informare a Comisiei cu privire la modul în care repartizează posibilitățile de pescuit navelor care le arborează pavilionul, statele membre sunt invitate să își consolideze instrumentele de informare și comunicare, **să furnizeze în mod proactiv părților interesate** informații cu privire la metodele utilizate pentru repartizarea posibilităților de pescuit (cote și efort) și la raționamentul care stă la baza acestora.

Comisia subliniază că articolul 17 ar putea fi un instrument de răspuns la provocările emergente cu care se confruntă pescuitul din UE. Aceste provocări ar putea fi depășite prin promovarea dialogului și implicarea mai activă a tuturor părților interesate în repartizarea posibilităților de pescuit de către statele membre.

B. Construirea unui climat de încredere bazat pe echitate

Comisia încurajează **statele membre să ia măsuri suplimentare pentru a utiliza întregul potențial al articolului 17 pentru a promova practici de pescuit sustenabile și pentru a sprijini pescarii care practică pescuitul la scară mică și costier**.

([7]) Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) – Raportul economic anual pe 2024 privind flota de pescuit a UE (CSTEP 24-03 și 24-07), PRELLEZO, R., SABATELLA, E., VIRTANEN, J., TARDY MARTORELL, M. și GUILLEN, J. editor(i), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2024, doi:10.2760/5037826, JRC139642. Capitolul 2.7 Flota costieră la scară mică a UE (SSCF). Paginile 45-60. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139642.

([8]) Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură.

([9]) Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem de control al Uniunii pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, modificat prin Regulamentul (UE) 2023/2842 al Parlamentului European și al Consiliului.

În primul rând, Comisia invită statele membre să reflecteze asupra exemplelor de criterii incluse în articolul 17 și asupra impactului repartizării posibilităților de pescuit pentru: (i) navele care au un impact mai mare asupra mediului decât altele prezente în flotele lor; (ii) navele cu antecedente în materie de conformitate; sau (iii) navele care urmează să înlocuiască activități tradiționale sau activități economice sustenabile stabilite.

În al doilea rând, Comisia încurajează statele membre să pună în aplicare acțiuni de sprijinire a pescarilor care practică pescuitul la scară mică și să utilizeze toate posibilitățile menționate la articolul 17 care ar putea stimula sustenabilitatea pe termen lung a acestor activități de pescuit, în special pentru cele cu un impact mai scăzut asupra mediului.

C. **Construirea unui climat de încredere bazat pe exactitatea informațiilor furnizate**

Tipul, cantitatea și nivelul de detaliu al informațiilor furnizate de statele membre variază foarte mult ([10]).

Prin urmare, pentru a garanta transparența și buna guvernanță, Comisia invită statele membre să informeze Comisia, în conformitate cu articolul 16 alineatul (6), și părțile interesate cu privire la metodele și criteriile de repartizare utilizate **pentru toate posibilitățile de pescuit**. Aceasta include cotele și efortul de pescuit în apele UE și posibilitățile de pescuit atribuite statelor membre în apele internaționale și prin intermediul acordurilor internaționale (cum ar fi organizațiile regionale de gestionare a pescuitului, acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil sau alte tipuri de acorduri bilaterale sau multilaterale).

Comisia invită statele membre să raporteze metoda de repartizare pe care o utilizează, luând în considerare cele trei categorii de criterii menționate la articolul 17, și anume **criteriile de mediu**, **sociale** și **economice**.

Transparența și comunicarea cu părțile interesate, ca componente-cheie ale bunei guvernanțe, sunt, de asemenea, relevante pentru posibilitățile de pescuit care fac obiectul concesiunilor de pescuit transferabile (CPT), în pofida excluderii lor de la obligația de informare a Comisiei, astfel cum se prevede la articolul 16 alineatul (6).

D. **Construirea unui climat de încredere bazat pe adecvarea metodelor de repartizare**

Comisia încurajează statele membre să utilizeze criterii pentru repartizarea posibilităților de pescuit, în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul privind PCP, pentru a stimula adaptarea la provocările emergente. Metodele de repartizare **nu ar trebui să submineze capacitatea statelor membre de a reacționa** rapid la probleme neprevăzute.

Comisia invită statele membre să elaboreze metode de repartizare care să includă posibilitatea de a redistribui posibilitățile de pescuit neutilizate în timp util, într-un mod transparent și activ.

De asemenea, Comisia încurajează statele membre să efectueze reevaluări periodice ale sistemelor de repartizare pentru a se asigura că **metodele și criteriile utilizate sunt în continuare relevante și adecvate** pentru nevoile actuale ale sectorului lor de pescuit.

5. **CONCLUZIE**

Comisia a colaborat cu statele membre, cu CSTEP și cu părțile interesate pentru a obține o imagine mai clară a metodelor utilizate pentru repartizarea posibilităților de pescuit ([11]).

Având în vedere acest proces, Comisia invită statele membre să ia măsuri suplimentare pentru a utiliza întregul potențial al articolului 17 pentru a promova practici de pescuit sustenabile și pentru a sprijini pescarii care practică pescuitul la scară mică și costier.

Comisia încurajează statele membre să reflecteze asupra principalelor probleme cu care se confruntă pescarii care practică pescuitul la scară mică pe teritoriul lor și să utilizeze articolul 17 pentru a oferi sprijin și spațiu anumitor nave de pescuit care merită să aibă acces la posibilitățile de pescuit pentru a menține contribuția lor la pescuitul sustenabil și la comunitățile de pescari.

([10]) Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) – Date sociale în domeniul pescuitului (CSTEP 23-17), Van Hoof, L., Goti, L., Tardy Martorell, M. și Guillen, J. editor(i), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2024, doi: 10.2760/982497, JRC136326. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([11]) Cel mai recent raport publicat anterior se referea la: Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) – Date sociale în domeniul pescuitului (CSTEP 23-17).

Pentru a spori încrederea în politici, Comisia încurajează statele membre să îmbunătățească informațiile furnizate părților interesate cu privire la modul în care sunt repartizate posibilitățile de pescuit.

Ca etape următoare, Comisia invită statele membre să reflecteze asupra metodelor și criteriilor pe care le utilizează pentru repartizarea posibilităților de pescuit, ținând seama de necesitatea de a promova practici de pescuit sustenabile, de a sprijini pescarii care practică pescuitul la scară mică și costier și de a îmbunătăți comunicarea și transparența. Comisia este pregătită să sprijine statele membre în această privință.

ANEXĂ

Vademecum privind repartizarea posibilităților de pescuit de către statele membre (articolul 17 din Regulamentul privind PCP)

Acest vademecum oferă informații suplimentare care ar putea ajuta statele membre la implementarea și aplicarea articolului 17 din Regulamentul privind PCP (denumit în continuare „articolul 17”).

Articolul 17 din Regulamentul privind PCP

Criteriile utilizate de statele membre pentru repartizarea posibilităților de pescuit

În momentul alocării posibilităților de pescuit disponibile în conformitate cu articolul 16, statele membre utilizează criterii transparente și obiective, inclusiv criterii de mediu, sociale și economice. Criteriile folosite pot include, printre altele, impactul pescuitului asupra mediului, antecedentele în materie de conformitate, contribuția la economia locală și istoricul nivelurilor de capturi. În cadrul posibilităților de pescuit care le sunt repartizate, statele membre fac eforturi pentru a oferi stimulente pentru navele de pescuit care utilizează unelte de pescuit selective sau tehnici de pescuit cu impact scăzut asupra mediului, precum un consum redus de energie sau o deteriorare limitată a habitatelor.

METODE ȘI CRITERII DE REPARTIZARE RAPORTATE UTILIZATE DE STATELE MEMBRE

De la adoptarea Regulamentului privind PCP din 2013, Comisia a colaborat cu statele membre pentru a obține o imagine completă a modului în care acestea aplică și pun în aplicare articolul 17.

În Comunicarea din 2023 a Comisiei privind funcționarea Regulamentului privind PCP ([1]) , Comisia și-a anunțat intenția de a „inițiа discuții între statele membre și părțile interesate în vederea pregătirii unui vademecum privind repartizarea posibilităților de pescuit pentru a îmbunătăți transparența, a promova practicile de pescuit sustenabile în întreaga UE și a sprijini pescuitul la scară mică și costier.”

În Pactul european privind oceanul planetar, Comisia recunoaște ca prioritate sprijinul acordat pescuitului la scară mică și reiterează pregătirea acestui vademecum pentru a contribui la îmbunătățirea transparenței și la promovarea pescuitului sustenabil ([2]).

Acest vademecum se bazează pe următoarele documente și procese:

— Rezoluția Parlamentului European din 7 iunie 2022 referitoare la punerea în aplicare a articolului 17 din Regulamentul privind politica comună în domeniul pescuitului (2021/2168 (INI)) ([3]);

— patru chestionare completate de cele 22 de state membre costiere în 2016, 2020, 2022 și 2023;

([1]) „Politica comună în domeniul pescuitului în prezent și în viitor: un pact privind pescuitul și oceanele pentru o gestionare a pescuitului sustenabilă, bazată pe date științifice, inovatoare și favorabilă incluziunii” COM/2023/103 final (ca parte a pachetului mai amplu privind pescuitul și oceanele). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52023DC0103.

([2]) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pactul european privind oceanul planetar”. COM(2025) 281 final. Secțiunea 3.1. Pagina 10 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=comnat:COM_2025_0281_FIN.

([3]) Raport referitor la punerea în aplicare a articolului 17 din Regulamentul privind PCP (2021/2168 (INI)) https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2021/2168(INI).

— trei rapoarte ale Comitetului științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) (20-14 ([4]), 22-14 ([5]), 23-17) ([6]); și

— o consultare specifică a părților interesate, care a avut loc în perioada februarie-aprilie 2024.

Documentele și consultările de mai sus au evidențiat necesitatea ca Comisia să furnizeze orientări referitoare la articolul 17 din Regulamentul privind PCP și la modul în care statele membre informează Comisia cu privire la metodele de repartizare pe care le utilizează, astfel cum se prevede la articolul 16 alineatul (6) din Regulamentul privind PCP [denumit în continuare „articolul 16 alineatul (6)"].

În cele patru chestionare trimise de Comisie în 2016, 2020, 2022 și 2023, celor 22 de state membre costiere li s-a solicitat să furnizeze informații cu privire la metodele pe care le utilizează pentru repartizarea posibilităților de pescuit în temeiul articolului 16 coroborat cu articolul 17. Răspunsurile la aceste chestionare au fost evaluate de CSTEP. Informațiile au fost completate cu o consultare a părților interesate care a avut loc în perioada februarie-aprilie 2024 ([7]).

În timp ce toate cele 22 de state membre costiere au răspuns la chestionare, tipul, cantitatea și nivelul de detaliere al informațiilor pe care le-au furnizat au variat foarte mult. În general, răspunsurile, împreună cu rapoartele CSTEP, au evidențiat diversitatea în rândul statelor membre în ceea ce privește modul în care interpretează cerințele de la articolul 17.

Potrivit CSTEP, nu există nicio tendință clară în ceea ce privește utilizarea de către statele membre a unor criterii bazate pe geografie, tipul posibilităților de pescuit sau segmentul de flotă. CSTEP a subliniat, de asemenea, diversitatea sistemelor statelor membre de repartizare a posibilităților de pescuit, indicând faptul că nu sunt două state membre care să utilizeze același sistem. De exemplu, în timp ce unele state membre utilizează numai concesiuni de pescuit transferabile ([8]) (cum ar fi cotele individuale transferabile), altele pun în aplicare un sistem mixt cu concesiuni de pescuit transferabile și o repartizare bazată pe criterii. Anumite state membre au raportat că aplică și criterii de sortare suplimentare pe lângă concesiunile de pescuit transferabile.

Răspunsurile furnizate de anumite state membre nu au furnizat suficiente detalii cu privire la modul în care funcționează metodele de repartizare. De exemplu, informațiile furnizate nu indicau întotdeauna dacă aceleași criterii și metode de repartizare au fost aplicate tuturor speciilor pentru care a existat o cotă sau doar exemplelor furnizate. De asemenea, anumite state membre nu au descris modul în care au fost ponderate criteriile de mediu, sociale și economice.

Doar aproximativ jumătate dintre statele membre au raportat repartizarea posibilităților de pescuit pe baza unor criterii precise. Din răspunsurile la chestionare au putut fi identificate următoarele elemente:

— Criteriul aplicat cel mai frecvent este repartizarea bazată pe istoricul nivelurilor de capturi;

— Multe metode de repartizare implică utilizarea unuia sau mai multor criterii legate de dimensiunea navelor pentru repartizarea posibilităților de pescuit între flotele de mari dimensiuni și flotele mici;

([4]) Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) – Dimensiunea socială a PCP (STECF-20-14), Doering, R., Fitzpatrick, M. și Guillen Garcia, J. editor(i), EUR 28359 EN, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2020, ISBN 978-92-76-27169-7, doi: 10.2760/255978, JRC123058. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC123058.

([5]) Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) – Date sociale în domeniul pescuitului – actualizarea profilurilor naționale (STECF-22-14), Goti, L., Van Hoof, L., Virtanen, J. și Guillen Garcia, J. editor(i), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2023, doi: 10.2760/31328, JRC133702. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC133702.

([6]) Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) – Date sociale în domeniul pescuitului (CSTEP 23-17), Van Hoof, L., Goti, L., Tardy Martorell, M. și Guillen, J. editor(i), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2024, doi: 10.2760/982497, JRC136326. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([7]) În februarie 2024, DG MARE a trimis o scrisoare consiliilor consultative, autorităților statelor membre, partenerilor sociali și ONG-urilor, solicitându-le opiniile cu privire la analiza, efectuată de CSTEP, a răspunsului statelor membre cu privire la metoda de repartizare a posibilităților de pescuit la nivel național. În urma acestei consultări s-au primit în total 25 de răspunsuri.

([8]) Conform definiției de la articolul 4 alineatul (23) din Regulamentul privind PCP 1380/2013, „prin «concesiuni de pescuit transferabile» se înțelege drepturi revocabile de utilizare a unei anumite părți din posibilitățile de pescuit alocate unui stat membru sau stabilite în planurile de gestionare adoptate de un stat membru în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1967/2006 al Consiliului (1), pe care titularul le poate transfera".

— Majoritatea metodelor raportate implică repartizarea de posibilități pe baza cotelor, cu furnizarea de detalii mai limitate privind metodele utilizate pentru repartizarea posibilităților de pescuit pe baza efortului de pescuit;

— Unele state membre au indicat că criteriile specifice aplicate depind de segmentul de flotă, de speciile și/sau de tehnicile de pescuit utilizate (de exemplu, Croația, Grecia, Irlanda și Suedia);

— Criteriile de mediu sunt utilizate pentru a stimula practicile de pescuit și pentru a compensa interacțiunile inevitabile, cum ar fi capturile accidentale inevitabile în cadrul pescuitului mixt. De exemplu, cotele sunt repartizate:

  — în funcție de anumite unelte de pescuit (de exemplu, Danemarca, Franța, Grecia, Irlanda, Malta și Suedia);

  — pentru navele care utilizează dispozitive acustice active pentru a îndepărta anumite specii, cum ar fi cetaceele, de uneltele de pescuit (de exemplu, Bulgaria);

  — în scopul capturilor accidentale inevitabile (de exemplu, Croația, Cipru, Danemarca, Grecia, Malta și Spania).

— Criteriile sociale sunt utilizate pentru a repartiza cote:

  — pescarilor mai tineri (de exemplu, Bulgaria, Danemarca și Grecia);

  — nou-veniților în industria pescuitului (de exemplu, Germania și Malta);

  — pescarilor cu persoane dependente și/sau cu dizabilități (de exemplu, Grecia).

— Criteriile economice sunt utilizate (de exemplu, de către Franța, Germania și Irlanda), în special pentru a aborda condițiile de piață (de exemplu, cererea) și utilizarea cotelor (de exemplu, Bulgaria și România). Exemplele raportate sunt:

  — contribuția pescuitului la economia națională/comunității locale (de exemplu, Portugalia, Germania și Grecia) și

  — flote care utilizează unelte specifice care depind în totalitate de anumite specii (de exemplu, Franța, Portugalia și Spania).

Mai multe detalii privind metodele și criteriile raportate de statele membre pot fi găsite în raportul CSTEP 23-17.

ÎNDRUMARE PENTRU APLICAREA ARTICOLULUI 17

Prezenta secțiune compilează principalele aspecte legate de punerea în aplicare a articolului 17 care au fost raportate de părțile interesate în cursul consultării specifice care a avut loc în perioada februarie-aprilie 2024 și de CSTEP în analiza răspunsurilor celor 22 de state membre costiere la chestionarele din 2016, 2020, 2022 și 2023.

Posibilitățile de pescuit

Raportul CSTEP 23-17 a arătat că definiția posibilităților de pescuit aleasă de statele membre „coincide cu definiția cea mai restrictivă, care include numai TAC [capturi totale admisibile]” ([9]). Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că termenul „posibilități de pescuit” include o definiție mai largă, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (32) din Regulamentul privind controlul ([10]):

„posibilități de pescuit” înseamnă un drept legal de a pescui, cuantificat, exprimat în capturi și/sau efort de pescuit.

([9]) Secțiunea 4.1, Raportul CSTEP 23-17. Pagina 68 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([10]) Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem de control al Uniunii pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, modificat prin Regulamentul (UE) 2023/2842 al Parlamentului European și al Consiliului.

Bună practică 1: utilizarea unor criterii transparente și obiective **se aplică tuturor posibilităților de pescuit**, indiferent dacă se bazează pe cote sau pe efortul de pescuit, și în apele UE și în apele din afara UE și este **raportată** Comisiei.

Criterii transparente

Cerința unor criterii transparente este legată de principiul securității juridice, ceea ce înseamnă că, atunci când un criteriu este prevăzut într-o dispoziție legislativă (sau într-un act administrativ publicat), acesta ar trebui, așadar, să fie considerat transparent ([11]).

Unele state membre consideră că îndeplinesc cerința de a utiliza criterii transparente prin punerea la dispoziția publicului a tuturor informațiilor aferente. Alte state membre dispun de un sistem de informații care informează părțile interesate sau care este disponibil la cerere. Analiza CSTEP privind răspunsurile statelor membre recunoaște și dificultățile în evaluarea transparenței din cauza „printre altele, a lipsei unui scenariu de referință" ([12]).

S-a susținut că, deși articolul 17 impune ca criteriile utilizate să fie transparente, acesta nu impune autorităților să pună la dispoziția publicului toate detaliile privind repartizarea.

Cu toate acestea, astfel cum se menționează în Comunicarea din 2023 privind funcționarea PCP, „buna guvernanță se bazează, de asemenea, pe o mai mare transparență", iar „părțile interesate trebuie să dispună de informații clare cu privire la modul în care statele membre alocă posibilitățile de pescuit și gestionează capacitatea flotei la nivel național".

Bună practică 2: informațiile privind metodele și criteriile utilizate pentru repartizarea posibilităților de pescuit la nivelul statelor membre sunt **furnizate în mod proactiv tuturor părților interesate**.

Criterii obiective

Cerința de a utiliza criterii obiective este legată de capacitatea de a verifica și de a măsura datele utilizate pentru stabilirea criteriilor ([13]).

Se consideră că majoritatea criteriilor raportate (de exemplu, istoricul nivelurilor de capturi, tipul de unealtă sau dimensiunea navei) îndeplinesc această cerință.

Către o înțelegere comună a noțiunii „inclusiv a celor de mediu, sociale și economice"

Regulamentul privind PCP nu stabilește criterii armonizate de natură ecologică, socială și economică. Acesta include doar în a doua parte a articolului 17 o listă neexhaustivă de exemple de criterii care ar putea fi utilizate ([14]). CSTEP a raportat că acest lucru reprezintă o provocare, oferind în același timp statelor membre o marjă de apreciere în alegerea și elaborarea metodelor de repartizare, astfel încât să le poată adapta la nevoile lor specifice.

([11]) Hotărârea din 12 iulie 2018, *Spika și alții*, C-540/16, EU:C:2018:565, punctele 29 – 31.

([12]) Secțiunea 4.1, Raportul CSTEP 23-17. Pagina 67 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([13]) Hotărârea din 12 iulie 2018, *Spika și alții*, C-540/16, EU:C:2018:565, punctul 30: *„Acest criteriu este prevăzut în mod explicit la articolul 17 din Regulamentul nr. 1380/2013, în enumerarea criteriilor pe care statele membre pot alege să le utilizeze pentru a aloca posibilitățile de pescuit care le sunt acordate. Acest criteriu este de asemenea prevăzut într-o dispoziție legislativă, și anume articolul 171 din Legea pescuitului, care, prin referire la cota istorică a operatorilor în cauză, se bazează pe date obiective, măsurabile și verificabile de către autoritățile competente."*

([14]) *Criteriile folosite pot include, printre altele, impactul pescuitului asupra mediului, antecedentele în materie de conformitate, contribuția la economia locală și istoricul nivelurilor de capturi.* (Articolul 17 din Regulamentul privind PCP).

Informațiile colectate și analizate de CSTEP indică o disparitate semnificativă în ceea ce privește utilizarea de către statele membre a criteriilor, inclusiv a celor de natură ecologică, socială și economică. Deși metodele de repartizare raportate includ criterii în aceste trei domenii, nu este întotdeauna clar dacă criteriile sunt aplicate în mod uniform tuturor stocurilor. De asemenea, nu este clar ce pondere se acordă fiecăruia dintre acestea sau dacă criterii de mai multe tipuri sunt combinate în fiecare metodă de repartizare raportată. În plus, un criteriu poate contribui la mai multe categorii, iar raționamentul care stă la baza selectării acestor criterii nu este întotdeauna evident.

Câteva exemple de criterii raportate utilizate de statele membre sunt prezentate în detaliu în Fișa 1.

Fișa 1. Lista neexhaustivă a criteriilor raportate de statele membre atunci când repartizează posibilitățile de pescuit navelor care le arborează pavilionul.

a. În domeniul mediului:
   i. utilizarea uneltelor de pescuit selective
   ii. utilizarea tehnicilor de pescuit cu impact redus asupra mediului
   iii. consum redus de energie
   iv. reducerea daunelor aduse habitatelor
b. În domeniul social
   i. efectivul echipajului
   ii. noi proprietari de nave sau pescari tineri
   iii. echipaj cu contract de muncă și pescari tineri
   iv. pescari care practică pescuitul la scară mică
   v. nave care pescuiesc numai la nivel regional
   vi. nave care investesc în formarea echipajului
c. În domeniul economic
   i. viabilitate sau fezabilitate
   ii. contribuții la economia locală
   iii. istoricul nivelurilor de capturi
   iv. antecedente în materie de conformitate

Este posibilă includerea anumitor criterii într-una sau mai multe categorii. Aceasta nu este o listă exhaustivă de exemple și nu poate fi considerată o recomandare specifică, o bună practică sau aprobarea unor astfel de criterii de către Comisie, deoarece ceea ce este considerat pozitiv în anumite contexte ar putea fi contraproductiv în altele. După cum s-a menționat anterior, statele membre sunt cele mai în măsură să decidă abordarea cea mai adecvată pentru a respecta articolul 17.

Articolul 17 impune statelor membre să repartizeze posibilitățile de pescuit între navele lor, într-un mod care să contribuie la sustenabilitatea de mediu, economică și socială pe termen lung.

Articolul 17 acordă statelor membre o marjă de apreciere în ceea ce privește modul de aplicare a criteriilor: de exemplu, ele pot selecta mai multe (sau mai puține) criterii în cadrul fiecărei categorii, conform exemplului din Fișa 1.

Bună practică 3: informațiile raportate Comisiei și furnizate părților interesate **reflectă toate cele trei tipuri de criterii** menționate la articolul 17, și anume criteriile de mediu, sociale și economice.

ALTE CONSIDERAȚII PRIVIND APLICAREA ARTICOLULUI 17

Această secțiune enumeră alte aspecte care au rezultat în urma consultării specifice a părților interesate, răspunsurile statelor membre la chestionare și analiza CSTEP.

Pentru a oferi claritate și orientări, prezenta secțiune este structurată sub formă de răspunsuri la problemele exprimate în cadrul acestor interacțiuni diferite.

Problemă: „Articolul 17 se referă numai la repartizarea cotelor în apele UE de către statele membre."

Articolele 16 și 17 se referă la posibilitățile de pescuit care, astfel cum au fost descrise anterior, **cuprind atât cotele, cât și efortul de pescuit**. Articolul **nu se limitează, de asemenea, la** posibilitățile de pescuit repartizate statelor membre numai în **apele UE**, ci se aplică și apelor din afara UE (apele internaționale și apele țărilor terțe).

Problemă: „Articolul 17 se aplică numai repartizării de noi posibilități de pescuit. Sistemele de repartizare utilizate în statul meu membru au fost instituite cu mult timp înainte de includerea articolului 17 în Regulamentul privind PCP și sunt rezultatul unor discuții complexe și lungi și al consensului cu diferite segmente de flotă. Modificarea acestora ar fi un proces complex și îndelungat care ar afecta modelele de afaceri deja existente."

Cerințele prevăzute la articolul 17 se aplică metodelor de repartizare stabilite de statele membre. Acestea nu impun statelor membre să schimbe metodele în cazul în care utilizează deja criterii transparente și obiective, inclusiv criterii de mediu, sociale și economice.

Comisia recunoaște eforturile raportate de unele state membre pentru a promova dialogul și a ajunge la un consens între diferitele segmente de flotă în ceea ce privește repartizarea posibilităților de pescuit. Comisia este totodată conștientă de importanța pe care o au stabilitatea și securitatea juridică pentru pescari. Însă provocările care afectează pescuitul în UE necesită sisteme capabile să se adapteze. Este posibil ca metodele care au funcționat cu decenii în urmă să nu mai fie cele mai adecvate pentru a aborda noile provocări.

Bună practică 4: Metodele și criteriile utilizate de statele membre pentru repartizarea posibilităților de pescuit sunt **revizuite periodic pentru a se asigura că rămân relevante**.

Problemă: „Articolul 17 nu se referă la repartizarea posibilităților de pescuit care fac obiectul unui sistem de concesiuni de pescuit transferabile (CPT)."

Obligația de a informa Comisia cu privire la metodele de repartizare a posibilităților de pescuit pe care statele membre le utilizează pentru a repartiza aceste posibilități navelor care le arborează pavilionul, astfel cum se prevede la articolul 16 alineatul (6), nu se referă la posibilitățile de pescuit care fac obiectul unui sistem de CPT.

În același timp, acest lucru nu modifică cerința ca statele membre să repartizeze posibilități de pescuit în conformitate cu obiectivele mai ample ale PCP.

Bună practică 5: Îmbunătățirea transparenței și a comunicării **este, de asemenea, luată în considerare pentru posibilitățile de pescuit care fac obiectul CPT**.

Raportul CSTEP 23-17 ([15]) a remarcat că statele membre cu cote individuale transferabile („ITQ") „nu au adus modificări relevante configurațiilor lor existente". CSTEP a considerat că „problema CPT/ITQ poate fi abordată mai bine prin separarea repartizării primare de cea secundară ([16]), unde, în mod normal, se pot furniza mai multe informații cu privire la repartizarea primară".

([15]) Raportul CSTEP 23-17: https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC136326.

([16]) Raportul CSTEP 23-17: Repartizare primară: repartizarea de la statul membru către organizații de producători, firme sau persoane fizice. Repartizare secundară: repartizare de la titularul cotei, de exemplu organizația de producători, către membrii săi, inclusiv schimburile.

Problemă: „Sistemele actuale de repartizare utilizate de statele membre nu permit flexibilitate și reacții rapide pentru a asigura optimizarea utilizării posibilităților de pescuit disponibile."

Există numeroase exemple de metode pe care statele membre le utilizează, inclusiv sisteme de CPT/ITQ, pentru a repartiza posibilități de pescuit între segmente de flotă, regiuni, organizații de producători, companii sau nave, care sunt similare unei metode de stabilitate internă relativă. Chiar și atunci când sunt posibile schimburi, este posibil ca acestea să nu fie oferite sau acceptate din motive concurențiale de piață între operatori.

De exemplu, atunci când repartizarea cotelor se face pe segmente de flotă, iar un anumit segment are mai multe cote pentru diferite stocuri, acesta poate decide să pescuiască din cotele cele mai profitabile și să nu le vizeze pe cele cu o valoare mai mică, fără a transfera cotele către alte segmente de flotă.

Autoritățile statelor membre ar putea avea o capacitate limitată de reutilizare a cotelor neutilizate dacă sistemele de repartizare nu au luat în considerare în prealabil astfel de situații (de exemplu, prin stabilirea unor rezerve de cote). Într-un exemplu similar, în cadrul sistemului ITQ, operatorii pot decide să lase nepescuite cote, din mai multe motive, iar orice decizie externă ar avea un impact direct asupra întreprinderii și, cel mai probabil, ar conduce la litigii interne naționale.

Posibilitățile de pescuit neutilizate pot submina poziția UE în cadrul negocierilor internaționale, dar, în general, pot crea o problemă socială de distribuție inechitabilă a unei resurse naturale comune partajate.

Bună practică 6: Metodele de repartizare **țin seama de posibilitatea de a redistribui posibilitățile de pescuit neutilizate** într-un mod transparent, prompt și activ.

Problemă: „În conformitate cu articolul 17, Comisia trebuie să se asigure că statele membre acordă prioritate anumitor criterii în raport cu altele."

Statele membre nu au raportat în mod egal prezența unor criterii de mediu, sociale și economice pentru toate metodele de repartizare, ceea ce înseamnă că prioritatea acordată oricăruia dintre acestea nu a fost întotdeauna evidentă.

Comisia recunoaște că este prerogativa statelor membre să stabilească ponderea fiecăruia dintre criteriile de mediu, sociale și economice pe care le aleg.

Comisia analizează dacă metodele raportate contribuie la sustenabilitatea ecologică, economică și socială pe termen lung, astfel cum se prevede în Regulamentul privind PCP.

Bună practică 7: repartizarea posibilităților de pescuit se bazează pe o metodologie care cuprinde **o combinație** de criterii de mediu, sociale și economice.

Problemă: „Articolul 17 citează printre criterii impactul pescuitului asupra mediului, antecedentele în materie de conformitate, contribuția la economia locală și istoricul nivelurilor de capturi. Prin urmare, aceste criterii ar trebui să fie luate în considerare în mod corespunzător în sistemele de repartizare."

Articolul 17 prevede că „criteriile folosite pot include, printre altele, impactul pescuitului asupra mediului, antecedentele în materie de conformitate, contribuția la economia locală și istoricul nivelurilor de capturi." Utilizarea sintagmei „pot include, printre altele" înseamnă că respectivele criterii trebuie interpretate ca o listă orientativă, nu înseamnă că trebuie să fie întotdeauna prezente.

În plus, articolul 17 impune statelor membre să depună toate eforturile pentru a stimula selectivitatea și pentru a reduce impactul asupra mediului atunci când repartizează posibilitățile de pescuit de care dispun ([17]).

([17]) „Statele membre fac eforturi pentru a oferi stimulente pentru navele de pescuit care utilizează unelte de pescuit selective sau tehnici de pescuit cu impact scăzut asupra mediului, precum un consum redus de energie sau o deteriorare limitată a habitatelor".

Comisia invită statele membre să reflecteze asupra exemplelor prevăzute la articolul 17 și asupra efectului repartizării posibilităților de pescuit pentru: (i) navele care au un impact mai mare asupra mediului decât altele prezente în flotele lor; (ii) navele cu antecedente în materie de conformitate; sau (iii) navele care urmează să înlocuiască activități tradiționale sau activități economice sustenabile stabilite.

Bună practică 8: repartizarea posibilităților de pescuit **stimulează practicile de pescuit sustenabile** și încurajează **adaptarea la provocările majore**.

INFORMAREA COMISIEI CU PRIVIRE LA METODELE DE REPARTIZARE

Articolul 16 alineatul (6) din Regulamentul privind PCP impune statelor membre să informeze Comisia cu privire la metodele pe care le utilizează pentru a repartiza posibilitățile de pescuit navelor care le arborează pavilionul.

Practica a arătat că statele membre au informat Comisia în diverse moduri, cu frecvențe diferite și oferind detalii diferite. Acest lucru face dificilă, uneori, obținerea unei imagini clare a ceea ce se întâmplă cu repartizarea posibilităților de pescuit pentru anumite stocuri, flote și regiuni.

Pentru a îmbunătăți această situație, Comisia invită statele membre să includă informațiile detaliate mai jos în Fișa 2, atunci când informează Comisia cu privire la metodele și criteriile utilizate pentru repartizarea posibilităților de pescuit.

Fișa 2. Informații care trebuie incluse atunci când informează Comisia cu privire la metodele și criteriile utilizate pentru repartizarea posibilităților de pescuit.

— forma pe care o iau posibilitățile de pescuit, fie că e vorba despre capturi totale admisibile (TAC), cote și limite ale efortului de pescuit cuantificate.

— criteriile aplicate pentru repartizarea acestor oportunități, inclusiv cel puțin un criteriu de mediu, un criteriu social și un criteriu economic.

— modul în care sunt ponderate criteriile, inclusiv existența stimulentelor oferite, dacă este cazul, astfel cum este încurajat prin articolul 17.

— instrumentele utilizate pentru a asigura transparența, inclusiv implicarea părților interesate în stabilirea metodelor de repartizare și comunicarea rezultatelor către publicul larg.